

Uppföljning anlagda våtmarker i Kalmar län

-Metodutveckling och effekttuppföljning av
ett antal utvalda anlagda våtmarker

Jens Ratcovich
2016-03-17

Havs
och Vatten
myndigheten

Länsstyrelsen
Kalmar län

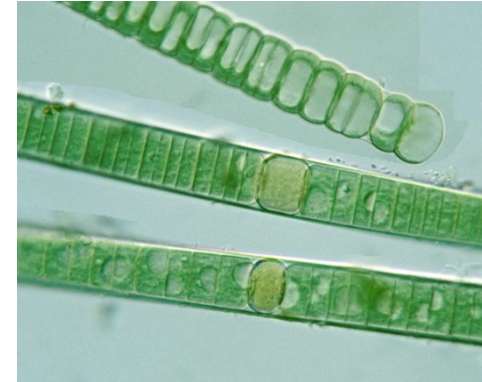
Bakgrund

- Sent 1800-tal
 - Befolkningsökning
 - Ökad matproduktion
 - Sjösänkning
 - Dränering av våtmarker
 - Rätning av vattendrag
 - Konstgödsel

Miljöproblem

- Övergödning
 - Syrebrist
 - Igenväxning
- Habitatförlust
- Minskad biologisk mångfald

Nodularia Spumigena

SMHI

Länsstyrelsen
Kalmar län

Våtmarkers näringsavskiljning

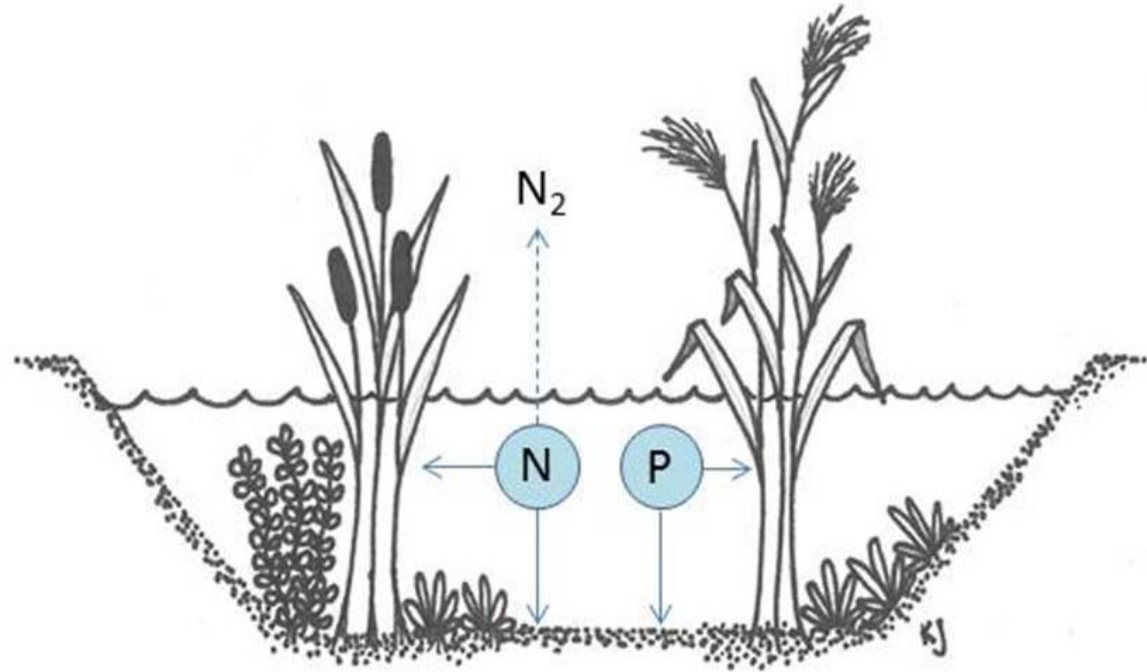

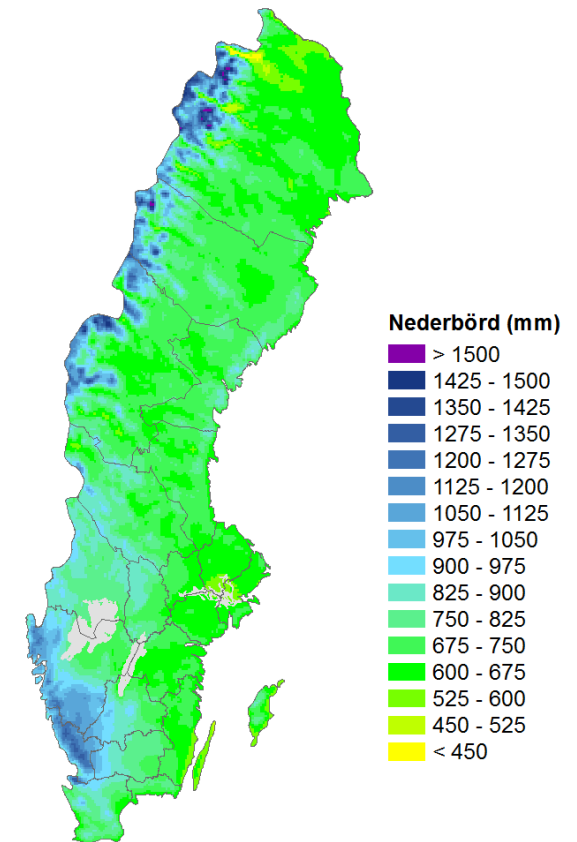
Illustration: Karin Johansson

Länsstyrelsen
Kalmar län

Syfte

- Att genom provtagning av in- och utflöde utvärdera anlagda våtmarkers näringsavskiljning i östra Sverige
- Delmoment
 - Okulär besiktning
 - Metodutveckling

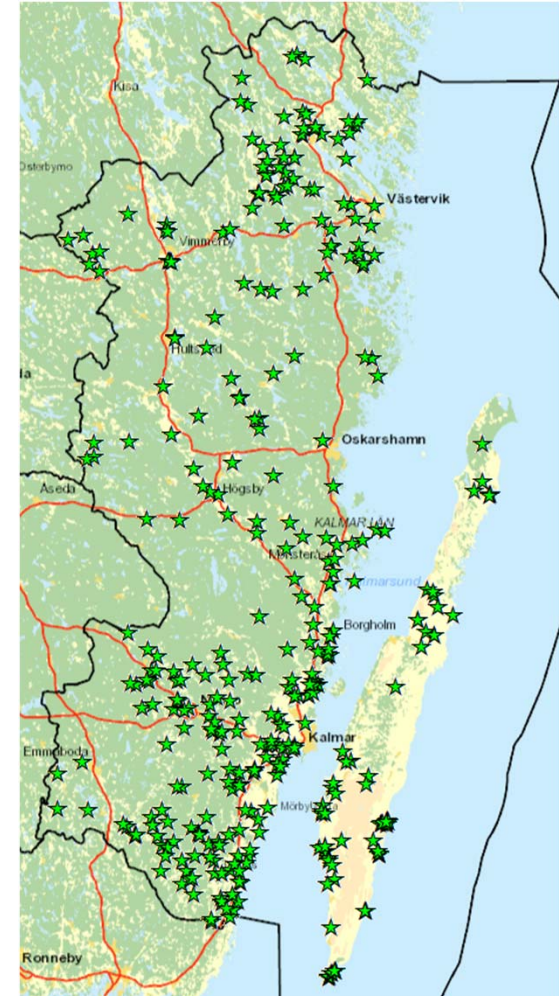
SMHI. Årsmedel mellan 1991-2013

Länsstyrelsen
Kalmar län

Anlagda våtmarker i Kalmar län

- Uppstart våtmarksanläggande 1996
- Ca 400 stycken våtmarker
- Ca 900 ha våtmarksareal

Miljöstöden

Landsbygdsprogrammet

2014-2020

Havs
och Vatten
myndigheten

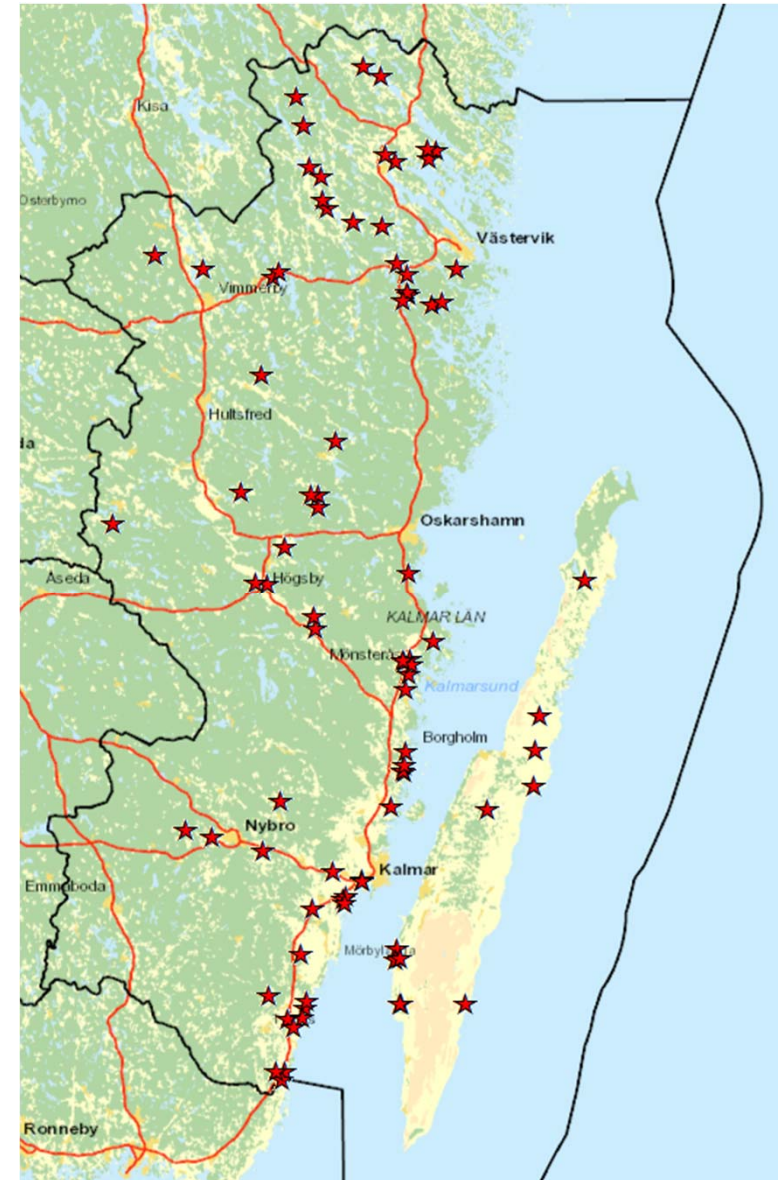

Länsstyrelserna

Länsstyrelsen
Kalmar län

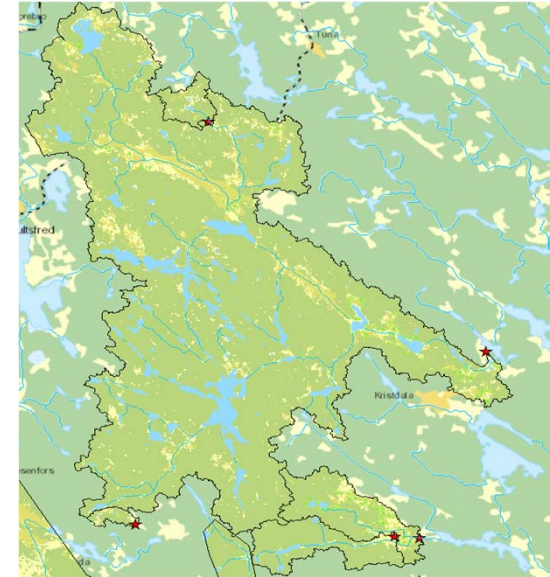
Urval

- 82 våtmarker
- Fokus representativitet
 - Spridda över hela länet
 - Främst lokaliserade i jordbrukslandskap men även i skogsmiljö
 - Varierande huvudsyfte
 - Varierande utformning

Digital inventering

- GIS
 - Placering
 - Avrinningsområde och dess karaktär
- Jordbruksverkets databaser
 - Info om bidrag och konstruktion

Okulär besiktning

- Vegetation
 - Indikator för näringsinnehåll
 - Hydraulisk effektivitet
- Skötsel
 - Kanalisering
 - Sedimentationsdel
- In- och utlopp
 - Funktion

Provtagning av indikatorer

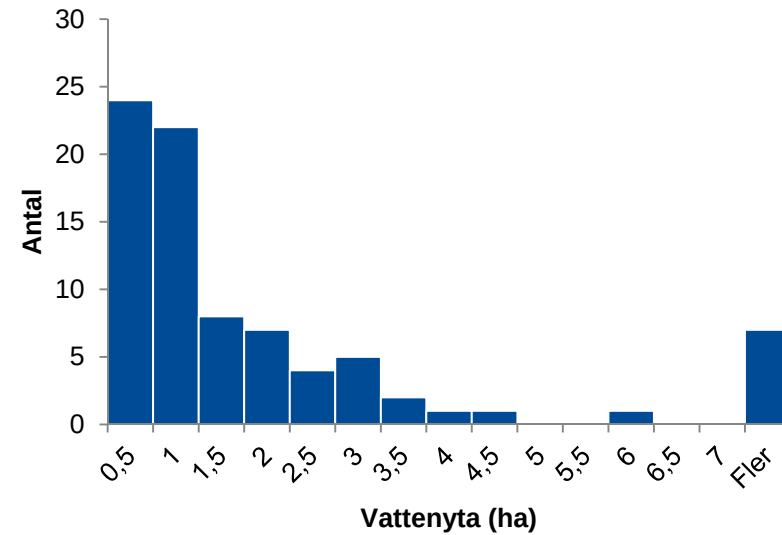
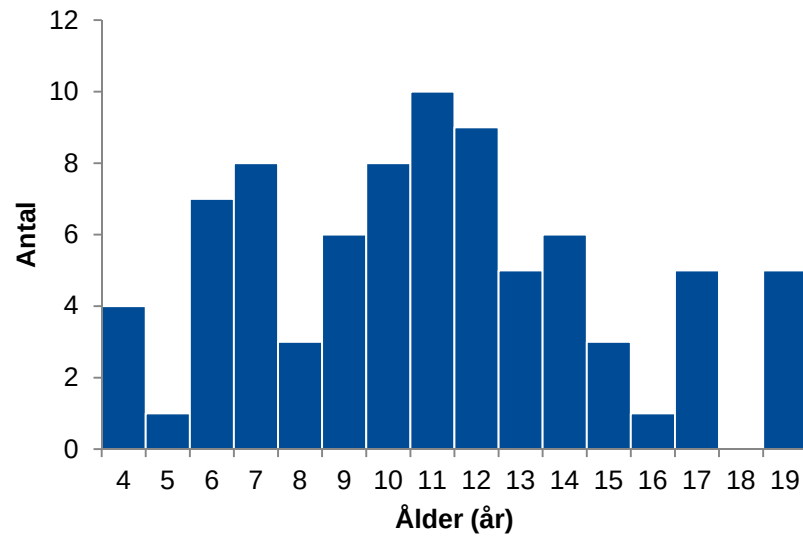
- Konduktivitet
 - Ledningsförmåga
- Turbiditet
 - Grumlighet
- Färgtal
 - Humöst material

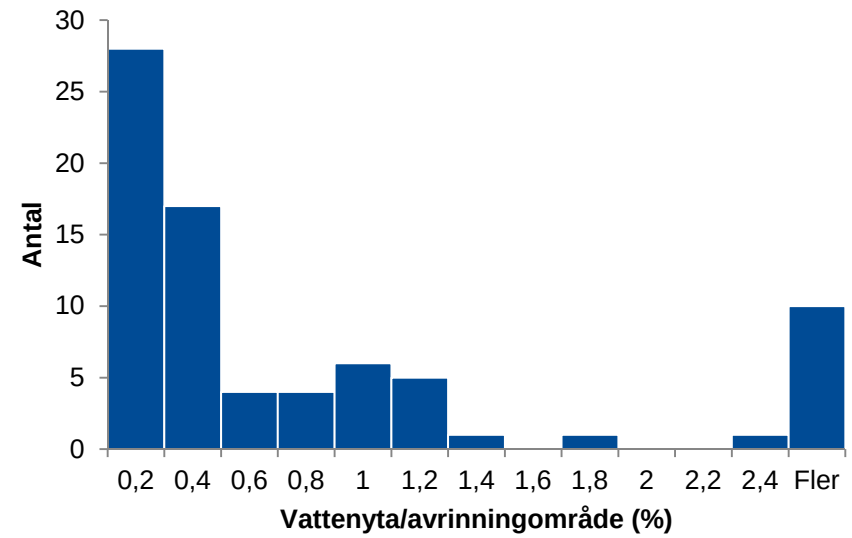
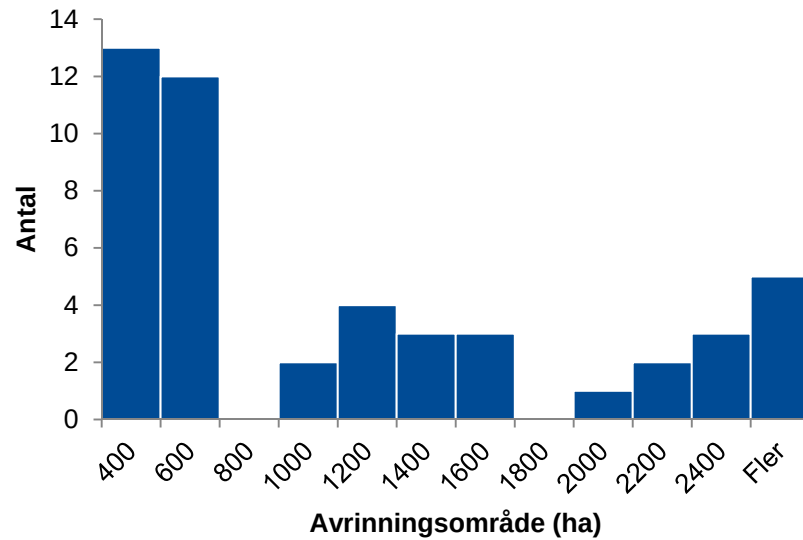

Länsstyrelsen
Kalmar län

Resultat

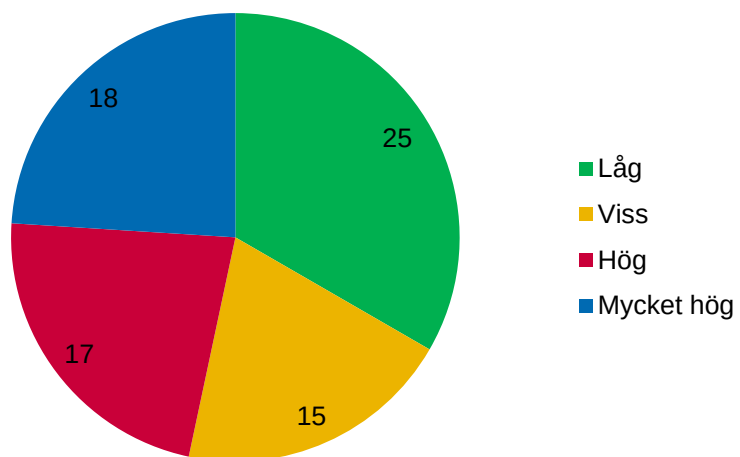

Resultat

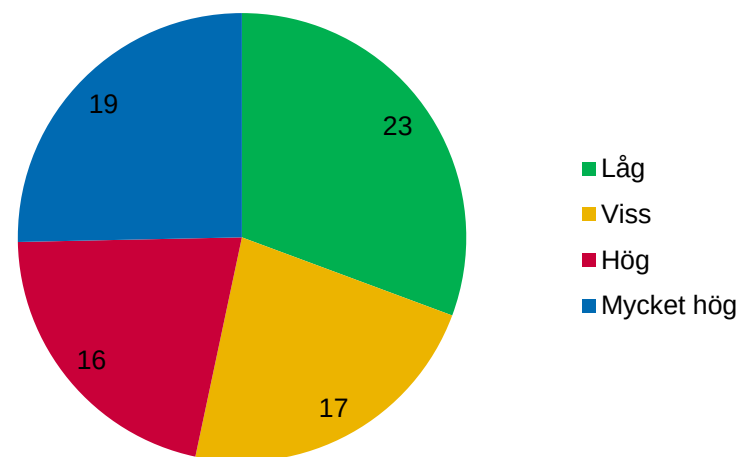

Resultat av okulära fältbesiktningen

Bedömd N-retention

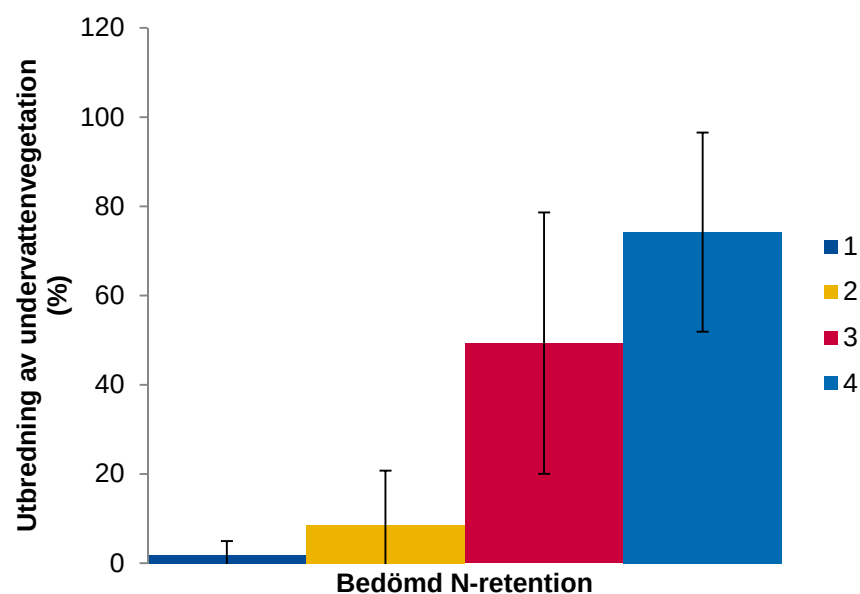
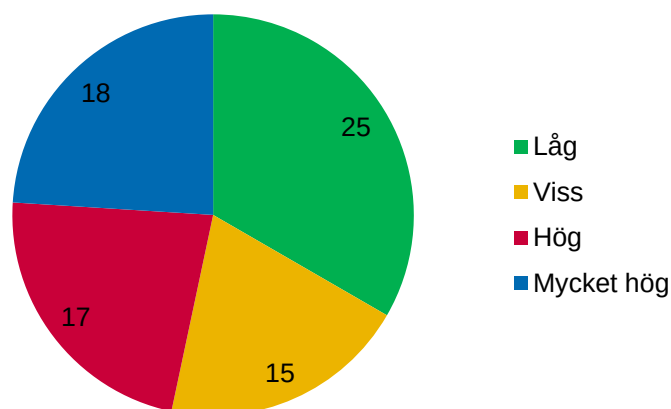
Bedömd P-retention

Resultat av okulära fältbesiktningen

- Den faktor som bäst korrelerade med bedömd N-retention var utbredning av undervattenvegetation

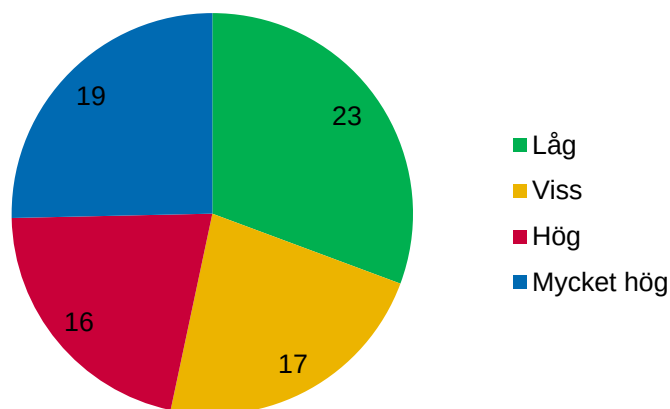
Bedömd N-retention

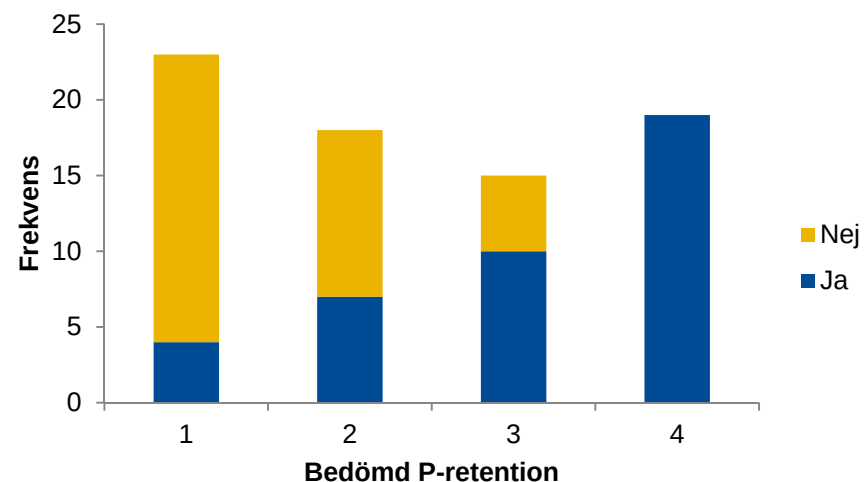
Resultat av okulära fältbesiktningen

- Den faktor som bäst korrelerade med bedömd P-retention var konstruktion av sedimentationsdel

Bedömd P-retention

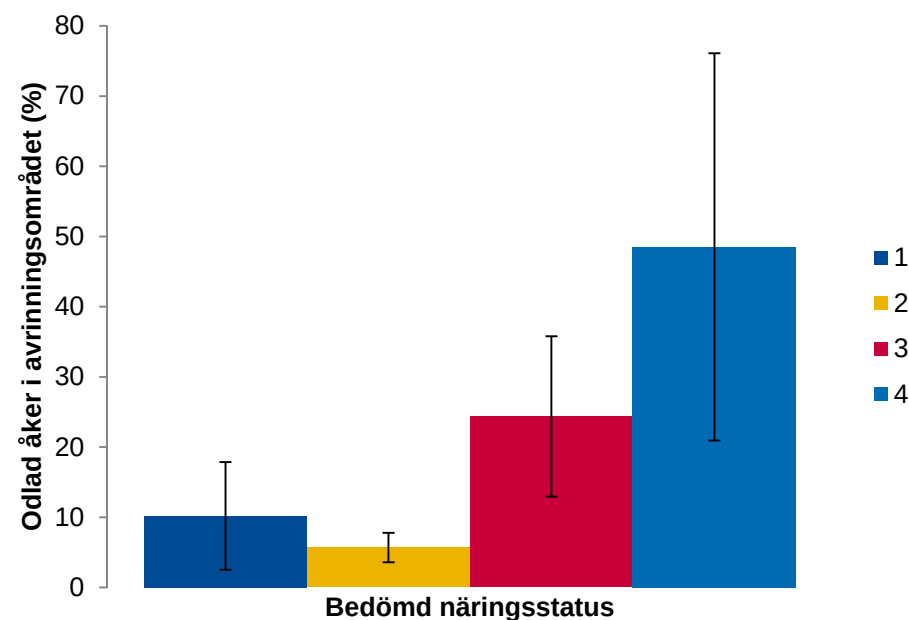
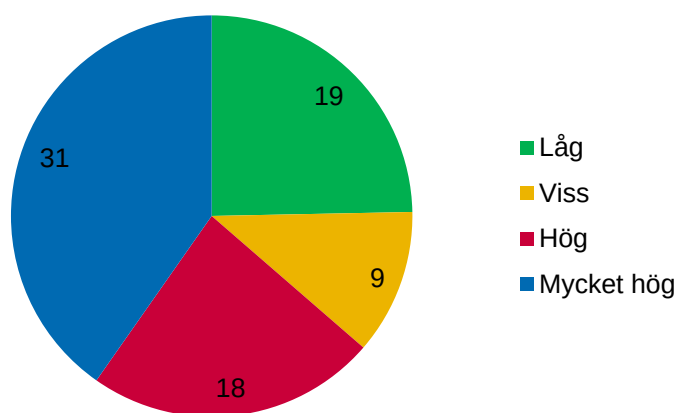
Sedimentationsdel

Resultat av okulära fältbesiktningen

- Den faktor som bäst korrelerade med bedömd näringsstatus var andel odlad åker i avro

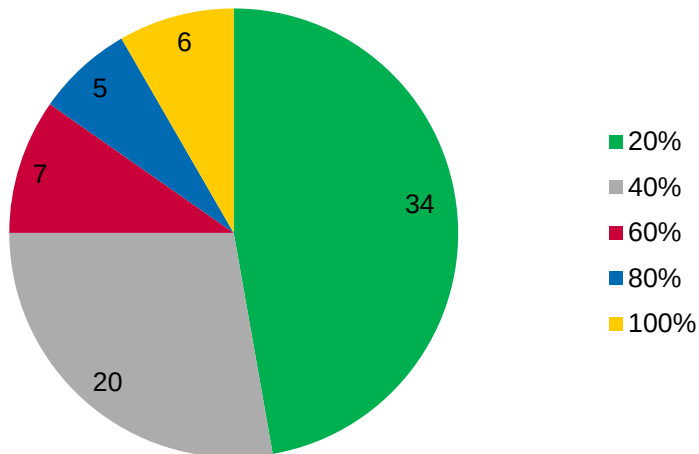
Bedömd näringsstatus

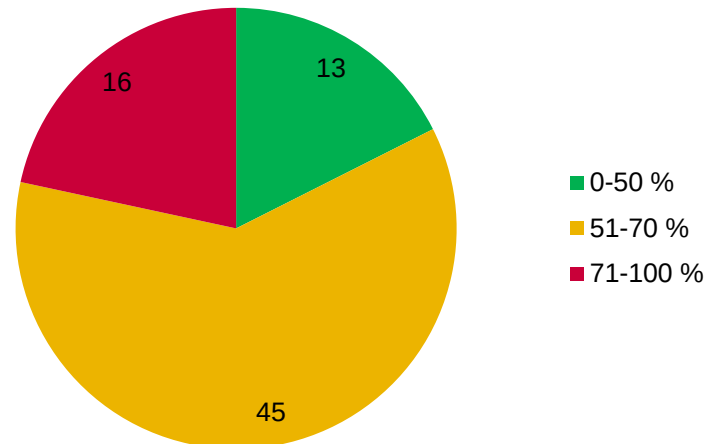
Resultat

- Låg andel åker i avrinningsområdet men god hydraulisk effektivitet.

Placering
Odlad åker i avrinningsområde

Utformning
Bedömd hydraulisk effektivitet

Diskussion

- Rätt placering
 - Uppsökande verksamhet behövs
- Skötsel
 - Villkorat skötselbidrag
 - Vegetation & sedimentationsdel

Fortsatt arbete

- Automatiskt flödesproportionell provtagning
- 9 våtmarker
- 2 vattendrag

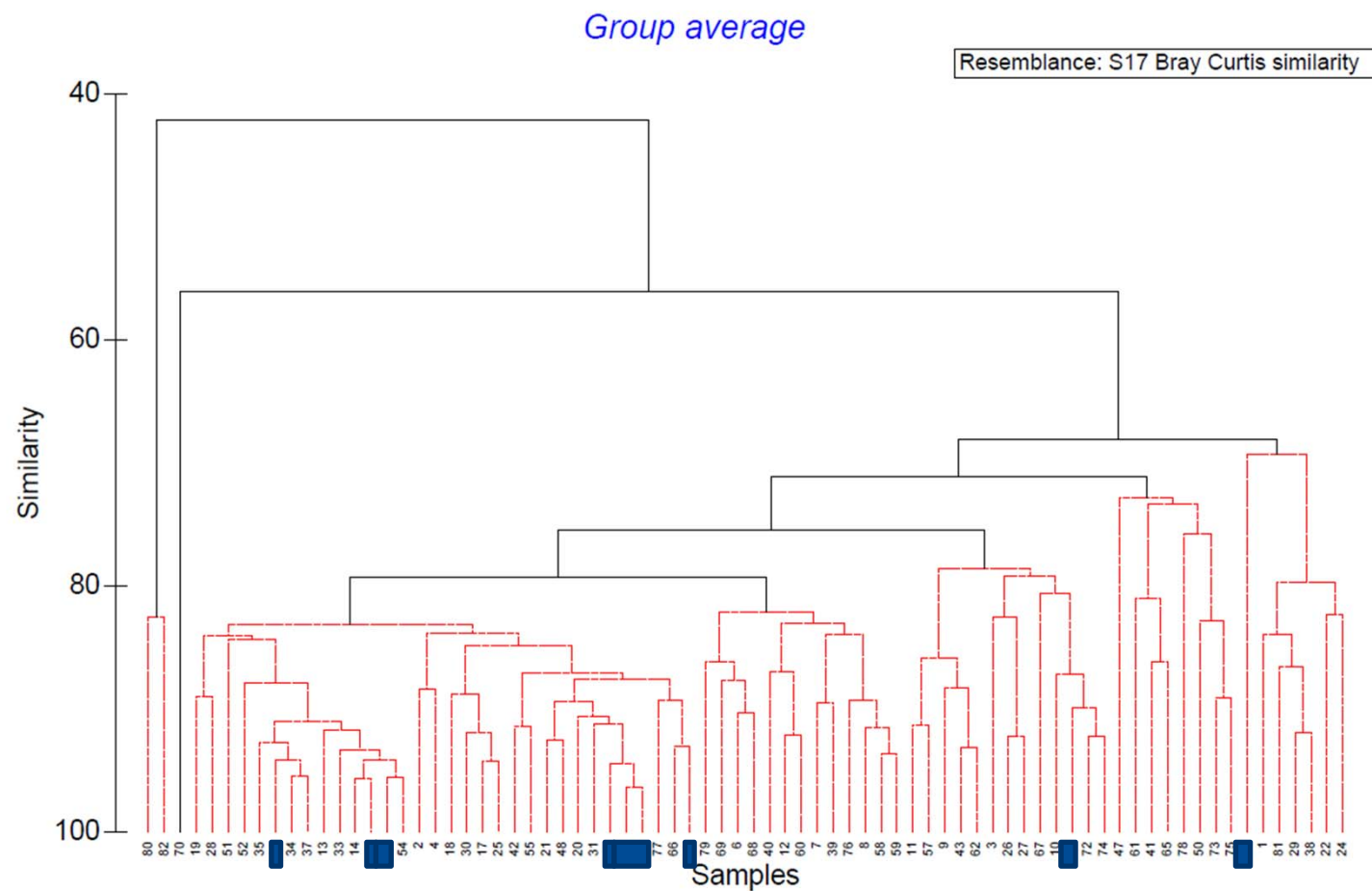

Urval för provtagning

- Tydligt in- och utlopp
- Geografisk spridning
- Representativt

Representativitet - Multivariatanalys

Tidplan

- Våren 2016 – Installation
- Höst 2016 – 2018 provtagning + analys + slutrapport
- 2019 – restaureringsåtgärder för att förbättra redan anlagda våtmarker

Tack till: Eva T Hammarström, Jonas Nilsson (LNU), Carina Pålsson, Jan Sannestam

Jens Ratcovich
2016-03-17

**Havs
och Vatten
myndigheten**

Länsstyrelsen
Kalmar län

